

РЕШЕНИЕ

№ 19643

гр. София, 20.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 80 състав, в публично заседание на 14.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Виржиния Петрова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **4471** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), вр. чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Ю. И. К., гражданин на Р. Ф., [дата на раждане] в С.-РФ, притежаващ международен паспорт №[ЕИК], издаден на 21.09.2022г. от МВнР на Русия 78003, с валидност до 21.09.2032 г., чрез адв. П. Б., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид D), издаден от Завеждащ консулска служба при Посолството на РФ в М. по Заявление за издаване на виза от 20.01.2026 г.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ, постановен в противоречие с материалния закон и при допуснати съществени процесуални нарушения. С издаването му са пряко са нарушени правата на заявителя, гарантирани му от ЕКЗПЧ и по конкретно: чл. 8, чл. 6, ал. 1 от ЕКЗПЧ и чл. 15 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Счита, че отказът е постановен при пълна липса на фактическа обосновааност на правното основание, на което се е позовал административният орган, което представлява нарушение на чл. 59. ал. 2, т. 4 от АПК. Твърди, че липсата на посочване на конкретни фактически основания за издаване на акта не може да бъде запълнена или заменена от посочването на правни основания. Счита, че липсват каквито и да било мотиви относно твърдяната недоказаност на достоверна цел и условия на пребиваване и основателни съмнения, че лицето няма да осъществява реална дейност.Посочените правни основания не кореспондират по никакъв начин с представените към заявлението документи. Незачитайки така представените документи, доказващи по безспорен начин целта на заявеното основание, административният орган е нарушил пряко разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ. Посочва, че пребиваването на

жалбоподателя в РБ не е с неясна цел или недоказана такава, а е пряко обусловено от управлението на българско търговско дружество, което извършва реална търговска дейност в страната и чрез нея създава икономическа активност и заетост. Счита за абсолютно недопустимо отказът да се основа на съмнения и предположения. Позовава се на съдебна практика на ВАС. Твърди, че с така поставения отказ са нарушени и правата на заявителя да за развива в избраната от него професионална и търговска сфера, като също така го лишава и правото на труд, залегло като основано право по чл.15 от Хартата на основните права на Европейския съюз, гарантиращ правото на свобода при избор на професия и право на труд. Иска се отмяна на отказа и изпращане на преписката на компетентния орган с указания за издаване на поисканата виза.

В открито съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв.Б. Чрез процесуалния си представител поддържа оплакването за липсата на конкретно изложени факти и обстоятелства, представляващи фактическото основание за постановяване на атакувания отказ, което съставлява съществено нарушение и самостоятелно основание за отмяната му.

Ответникът – редовно призован, не се явява и не се представлява.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Административното производство е започнало по заявление от 20.01.2026 г. от Ю. К., гражданин на Р. Ф., [дата на раждане] в С.-РФ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: национален паспорт, издаден от компетентните власти на Р. Ф.; застрахователен сертификат валиден до 14.09.2027 г.; свидетелство за съдимост; договор за управление, договор за наем на недвижим имот, 17 трудови договори и уведомления до НАП, годишен счетоводен доклад и финансов отчет на „АЙ ТИ ПИЦА“ ООД за 2024г.

След разглеждане на заявлението, компетентният административен орган е приел, че са налице основанията на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Като фактически мотиви е посочено: „Основателни съмнения, че апликантът ще се установи трайно, продължително или постоянно в РБ с цел получаване на пребиваване в РБ. Не е доказано надлежно целта за издаване на дългосрочна виза“.

Като доказателства по делото са приети Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г., с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим, наричана за краткост по-надолу, само Наредбата, е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от Закона за чужденците и Заповед № 71 от 31.10.2022г. на посланика на РБ в Руската Ф., с която М. К., завеждащ КС, е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри за отказ за издаване на виза.

При така установените факти, като извърши по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК цялостна проверка за законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу индивидуален административен акт, който пряко засяга права и законни интереси на жалбоподателя, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по

чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от М. К.-завеждащ КС, който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР със Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Съгласно чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законовото основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ е чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В цитираните точки е предвидено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит (т. 17).

Разпоредбата на чл. 27, ал. 6 от НУРИВОВР задължава консулските длъжностни лица да извършат проверка на декларираните от заявителите данни преди да вземат решение по Заявлението за издаване на виза. Задължително заявлението се изпраща и на Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове, Ш. информационна система и В. информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай че е заявено такова, по реда на чл. 22 от Визовия кодекс. В рамките на тази процедура се предоставя и становище от Държавна агенция „Национална сигурност“.

Съдът констатира, че оспореният отказ е издаден при нарушение на изискването за излагане на мотиви в административния акт. Когато административният акт се издава в писмена форма, то той трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

В обжалвания акт е посочена формално и единствено разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от Закона за чужденците в Република България. Не е посочено и описано защо административният орган приема, че апликантът не доказва достоверно целта на престоя си. Съдът счита, че апликантът е посочил целта на престоя си ясно в молбата. За да бъде законосъобразен постановеният отказ на соченото основание - чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ, трябва да бъде установена специфичната цел у чужденеца – да е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни. Такива факти не се установяват по преписката, от една страна, тъй като липсват доказателства в тази насока, чието доказване е в тежест на административния орган.

Органът не сочи като основание за отказ невъзможността на лицето да докаже целта и условията на заявеното пребиваване, а още по-малко и не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващите ги доказателства е достигнал до подобен извод.

Като фактическо основание мотивирало органа да формира отказ по подаденото заявление, е посочено, че има основателни съмнения, че апликантът ще се установи трайно, продължително или постоянно в РБ. След анализ на приложените към заявлението за издаване на виза доказателства е дължим извод, че в случая липсват конкретни фактически основания за издаване на акта, които да са относими към правните основания, послужили за постановяване на оспорения отказ, с което е нарушена императивната норма на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Не е извършен фактически и правен анализ на представените от заявителя документи и липсва каквато и да е логическа обосновка на направените правни изводи, базирана на конкретни фактически данни. Още повече, че заявлението на жалбоподателят се отбелязва, че апликантът иска издаване на виза Д на осн.чл.10, ал.1, т.2 от ЗЧРБ-пребиваването му в РБ е пряко свързано с реално осъществяване на търговска дейност чрез българско търговско дружество.

Съдебната практика по този вид спорове е непротиворечива и категорично изисква посочване в административния акт на конкретни фактически основания и данни за обсъждането на относимите към апликанта правнорелевантни факти и обстоятелства, поради които е постановен съответният отказ. Цитираната законова норма на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ е общо и бланкетно формулирана. При постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, а не такива по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа.

В заключение, трябва да се посочи и следното: в оспорвания отказ за издаване на виза, не става ясно защо органът приема, че целта и условията на заявеното пребиваване не са достоверно доказани, след като са изпълнени изискванията на закона и са представени необходимите документи. Също така не е посочено основанията поради които смята, че не е доказано надлежно целта за издаване на виза. Всичко това обуславя извода, че процесният акт не е надлежно мотивиран.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза вид „D” е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния Административен Съд (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

С оглед изложеното се прави извода, че отказът е немотивиран, като позоваващ се единствено на правната норма. Когато се постановява отказ за лицето трябва да е ясна причина за това, конкретната такава, съотносима към неговата хипотеза. Не може мотивите да се дописват в хода на производството по оспорване на отказа. Същите е желателно да са изложени в самия акт, но могат и в отделно становище към преписката да се намира, което конкретно не е така.

Следователно отказът е незаконосъобразен, поради което трябва да се отмени и преписката да се върне на ответника за ново разглеждане на заявлението с обсъждане на събраните доказателства.

Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Ю. И. К., гражданин на Р. Ф., [дата на раждане] в С.-РФ, притежаващ международен паспорт №[ЕИК], издаден на 21.09.2022г. от МВнР на Русия 78003, с валидност до 21.09.2032 г., чрез адв. П. Б., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид D), издаден от Завеждащ консулска служба при Посолството на РБ в М. по Заявление за издаване на виза от 20.01.2026 г.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на Ю. И. К., при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред ВАС на РБ.